

Szczegółowe oceny rządu na koniec kadencji

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 23 stycznia 2019 roku



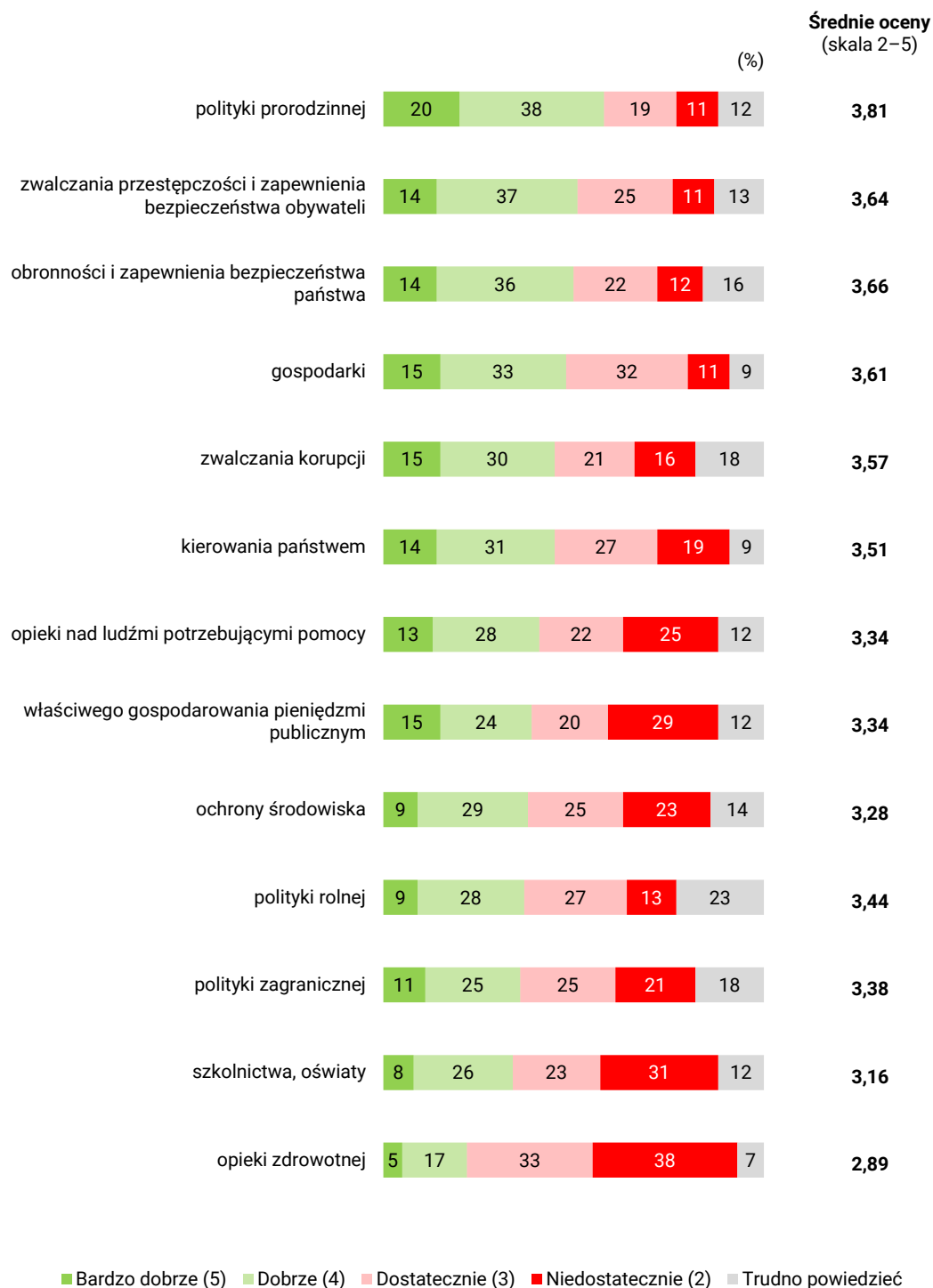
Fundacja Centrum Badań Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W październiku mijają 22 miesiące od powołania gabinetu Mateusza Morawieckiego. Badane przez nas regularnie notowania rządu i samego premiera pokazują, że sprawujący obecnie władzę obóz polityczny ma wciąż znacznie więcej zwolenników niż przeciwników. Za wyjątkiem gabinetu Beaty Szydło, żaden rząd w III Rzeczypospolitej po blisko dwóch latach działalności nie miał równie dobrych ocen. W związku ze zbliżającymi się wyborami parlamentarnymi, a więc końcem kadencji obecnego Sejmu i Senatu, postanowiliśmy sprawdzić¹, jakie są oceny dokonań rządu Mateusza Morawieckiego w różnych sferach życia.

Zdecydowanie najlepiej postrzegana jest działalność rządu Mateusza Morawieckiego w zakresie polityki prorodzinnej – co piąta osoba (20%) przyznaje jej najwyższą możliwą ocenę, a kolejne 38% uważa, że działalność ta jest dobra. W sumie więc ponad połowa Polaków (58%) co najmniej dobrze postrzega politykę rodzinną obecnego rządu. Niemal równie dobrze oceniane są działania w zakresie zwalczania przestępczości oraz obronności i zapewnienia bezpieczeństwa państwa – odpowiednio 51% i 50% Polaków postrzega działalność rządu w tych obszarach dobrze lub bardzo dobrze. Na kolejnym miejscu plasuje się działalność gabinetu w zakresie gospodarki – prawie co druga osoba (48%) ocenia ją dobrze lub bardzo dobrze (15%). Podobne odsetki wskazań na pozytywne oceny dotyczą działań w obszarze zwalczania korupcji, choć trzeba dodać, że prawie co piąta osoba nie ma w tej kwestii zdania (18%). Niemal połowa (45%) respondentów starania zmierzające do zwalczania korupcji ocenia co najmniej dobrze. Stosunkowo pozytywnie badani oceniają także kierowanie państwem – 45% spośród nich postrzega działania obecnego rządu w tym zakresie dobrze lub bardzo dobrze, a 19% – niedostatecznie. Ponad jedna trzecia osób przyznaje pozytywne oceny rządowi w dziedzinie opieki nad osobami potrzebującymi pomocy (41% wobec 25% ocen niedostatecznych), gospodarowania pieniędzmi publicznymi (39% wobec 29% niedostatecznych), ochrony środowiska (38% wobec 23% niedostatecznych), polityki rolnej (37% wobec 13% niedostatecznych) oraz polityki zagranicznej (36% wobec 21% niedostatecznych). Zdecydowanie naj słabiej postrzeganymi dokonaniami są działania rządu Mateusza Morawieckiego w zakresie szkolnictwa, oświaty oraz opieki zdrowotnej. Najczęściej wskazywane są tu oceny niedostateczne (odpowiednio 31% i 38%) lub dostateczne (23% i 33%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (352) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 12–19 września 2019 roku na liczącej 936 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność rządu premiera Mateusza Morawieckiego od chwili jego powstania w dziedzinie:



Obecny rząd jest oceniany lepiej niż gabinet Beaty Szydło po blisko 2 latach urzędowania w obszarze polityki rolnej, zwalczania przestępczości i zapewnienia bezpieczeństwa obywateli oraz obronności. W przypadku polityki rolnej udział ocen co najmniej dobrych jest wyższy o 6 punktów procentowych i wynosi obecnie 36% – na koniec rządów Beaty Szydło sięgał 30%. W zakresie zwalczania przestępczości odsetek pozytywnych ocen wzrósł o 4 punkty procentowe, do 51%, podczas gdy w analogicznym okresie działania rządu Beaty Szydło wynosił 47%. Największy zaś wzrost obserwujemy w dziedzinie obronności – obecnie 50% respondentów postrzega działania rządu w tym obszarze co najmniej dobrze – w analogicznym okresie kierowania rządem przez Beatę Szydło, sięgał 41%. Na zbliżonym poziomie utrzymują się oceny dotyczące gospodarki, zwalczania korupcji, kierowania państwem i polityki zagranicznej.

Słabsze oceny niż gabinet jego poprzedniczki obecny rząd osiąga w obszarze polityki prorodzinnej, właściwego gospodarowania publicznymi pieniędzmi i opieki nad osobami potrzebującymi. Także w dwóch najniżej ocenianych obszarach, tj. szkolnictwie i opiece zdrowotnej, rząd Beaty Szydło był nieco lepiej postrzegany. W pozostałych przypadkach odsetek ocen co najmniej dobrych jest o 3-4 punkty procentowe niższy w porównaniu z końcówką rządów Beaty Szydło. Mimo więc rozszerzenia programu „Rodzina 500 plus” na wszystkie dzieci, polityka prorodzinna nie jest obecnie oceniana tak wysoko jak w 2017 roku, czyli niedługo po uruchomieniu tego programu.

TABELA 1

Dziedziny działalności rządu	Oceny	Wskazania respondentów dotyczące poszczególnych rządów																												
		Waldemar Pawlak		Józef Oleksy	Włodzimierz Cimoszewicz				Jerzy Buzek					Leszek Miller			Marek Belka	Jarosław Kaczyński		Donald Tusk					Beata Szydło		Mateusz Morawiecki			
		XI '94	I '95	II '96	VI '96	X '96	I '97	IX '97	I '98	X '98	II '99	IX '99	II '00	XII '00	I '01	VII '01	V '02	II '03	III '04	X '05	II '07	IX '07	V '08	X '08	X '09	IX '11	II '12	X '16	X '17	IX '19
w procentach																														
Gospodarka	Dobra*	12	12	32	22	23	27	31	24	25	16	12	12	9	11	7	13	9	4	12	20	30	34	30	24	26	18	30	50	48
	Dostateczna	53	56	45	46	50	42	45	33	48	49	44	46	41	48	42	51	51	37	49	48	42	45	49	48	50	48	38	32	32
	Niedostateczna	27	24	11	13	14	14	11	17	15	27	38	37	40	34	45	24	30	51	23	21	21	10	13	20	16	29	20	11	11
	Trudno powiedzieć	8	8	12	19	13	17	13	25	11	8	7	5	9	7	6	13	9	8	16	11	6	11	9	8	8	5	12	7	9
Kierowanie państwem	Dobra*	12	12	38	30	31	36	40	30	33	24	17	17	15	18	13	28	20	6	14	21	22	43	35	30	31	23	32	44	45
	Dostateczna	52	50	33	38	42	38	36	32	42	45	43	45	44	47	45	45	45	38	46	40	37	38	43	44	45	46	34	29	27
	Niedostateczna	25	26	15	11	11	9	9	11	10	21	31	31	30	26	35	16	21	48	23	30	36	10	13	18	14	25	24	20	19
	Trudno powiedzieć	11	11	14	22	17	17	16	27	14	10	9	8	11	9	7	12	14	8	17	9	5	9	9	8	10	6	10	7	9
Właściwe gospodarowanie pieniędzmi publicznymi	Dobra*	7	6	18	11	13	14	18	15	14	11	7	8	4	6	4	11	5	2	9	12	18	27	23	16	15	11	27	42	39
	Dostateczna	31	35	33	33	31	34	29	24	32	30	27	28	26	28	25	32	30	18	31	34	35	36	40	39	42	33	28	25	20
	Niedostateczna	48	45	23	27	32	27	25	29	28	40	53	55	56	55	62	36	47	68	39	39	34	15	22	32	28	46	29	22	29
	Trudno powiedzieć	14	14	26	29	24	25	28	32	26	19	13	9	14	11	9	21	18	12	21	15	14	22	15	13	15	10	15	11	12
Polityka zagraniczna	Dobra*	35	30	44	37	42	47	53	35	47	45	44	38	34	41	31	37	34	21	23	16	21	50	41	37	36	-	24	35	36
	Dostateczna	34	36	25	28	27	24	20	25	23	27	27	35	35	32	37	32	33	39	38	32	29	26	34	36	32	-	27	22	25
	Niedostateczna	10	11	10	7	7	7	4	7	7	10	13	14	14	11	17	12	14	21	15	35	38	9	10	14	13	-	31	27	21
	Trudno powiedzieć	22	23	21	28	24	22	23	33	23	17	16	13	17	15	15	19	19	19	23	17	13	15	16	13	19	-	18	16	18
Polityka rolna	Dobra*	9	11	14	11	11	12	14	10	6	3	4	5	3	4	3	9	6	3	14	12	20	22	18	17	21	-	20	30	36
	Dostateczna	36	35	30	31	31	33	27	23	25	16	16	21	19	21	23	29	32	26	37	38	37	32	38	37	36	-	28	25	27
	Niedostateczna	36	35	31	31	35	30	38	31	52	74	74	68	68	65	66	43	45	54	28	32	27	16	24	27	20	-	20	15	13
	Trudno powiedzieć	19	18	25	26	23	25	21	36	17	7	6	6	10	9	8	19	17	17	22	18	16	30	20	19	23	-	32	30	23
Opieka nad ludźmi najbardziej potrzebującymi pomocy	Dobra*	8	10	14	13	11	13	16	18	10	8	5	6	4	6	5	6	5	2	7	14	16	18	16	14	14	-	32	43	40
	Dostateczna	35	35	38	31	29	35	32	27	30	23	22	22	20	25	24	27	29	18	26	30	32	40	40	37	35	-	31	24	22
	Niedostateczna	51	49	33	41	47	39	38	33	46	61	67	65	69	63	65	55	57	72	52	46	44	26	33	38	38	-	23	21	25
	Trudno powiedzieć	6	7	15	15	13	13	15	23	14	8	7	6	7	6	5	12	9	7	15	10	8	16	12	11	13	-	15	12	12
Zwalczanie przestępczości i zapewnienie bezpieczeństwa obywateli	Dobra*	7	8	11	12	12	13	15	11	7	7	6	8	7	12	12	19	17	9	11	40	40	34	29	24	32	-	36	47	51
	Dostateczna	32	33	32	29	28	30	30	23	26	29	28	27	29	33	35	40	39	34	33	36	34	35	39	46	35	-	32	29	25
	Niedostateczna	55	53	47	47	50	47	44	47	57	58	61	62	58	49	47	31	37	48	41	17	19	18	22	23	21	-	14	12	11
	Trudno powiedzieć	6	7	10	12	10	10	12	19	9	6	6	4	6	5	5	10	7	9	15	7	7	13	10	8	12	-	18	12	13

* Połączono oceny „bardzo dobra” i „dobra”

TABELA 1 cd.

Dziedziny działalności rządu	Oceny	Wskazania respondentów dotyczące poszczególnych rządów																												
		Waldemar Pawlak	Józef Oleksy	Włodzimierz Cimoszewicz				Jerzy Buzek					Leszek Miller			Marek Belka	Jarosław Kaczyński	Donald Tusk					Beata Szydło		Mateusz Morawiecki					
		XI '94	I '95	II '96	VI '96	X '96	I '97	IX '97	I '98	X '98	II '99	IX '99	II '00	XII '00	I '01	VII '01	V '02	II '03	III '04	X '05	II '07	IX '07	V '08	X '08	X '09	IX '11	II '12	X '16	X '17	IX '19
		w procentach																												
Szkolnictwo, oświata	Dobra*	12	12	16	15	11	16	17	17	19	11	9	12	8	11	10	19	17	11	14	19	20	30	27	23	26	-	31	41	34
	Dostateczna	40	41	39	35	36	39	36	33	35	37	34	40	36	36	36	41	42	40	36	34	35	40	41	43	40	-	27	20	23
	Niedostateczna	39	36	31	36	40	30	29	24	31	40	47	37	47	39	44	22	26	35	29	34	36	14	19	22	21	-	26	26	31
	Trudno powiedzieć	9	10	14	14	13	14	17	26	14	13	11	11	9	13	10	18	15	14	21	12	9	16	13	12	13	-	17	13	12
Opieka zdrowotna	Dobra*	8	8	12	12	8	10	12	11	13	7	6	7	5	6	6	11	7	4	7	11	13	16	14	10	13	5	19	26	22
	Dostateczna	36	35	36	33	29	32	33	31	37	27	24	28	24	30	25	32	26	18	22	26	32	36	37	35	37	25	37	30	33
	Niedostateczna	52	52	43	44	55	46	44	36	41	59	64	61	66	59	65	49	61	73	60	58	50	41	42	48	44	66	33	35	38
	Trudno powiedzieć	5	5	9	11	9	11	11	22	9	7	6	4	5	5	4	8	6	5	11	5	5	7	7	6	6	4	11	9	7
Zwalczanie korupcji	Dobra*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	40	28	25	20	20	-	33	46	45
	Dostateczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	30	32	36	34	33	-	28	22	21
	Niedostateczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	20	21	26	36	29	-	17	14	16
	Trudno powiedzieć	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	9	19	14	10	18	-	22	18	18
Polityka prorodzinna	Dobra*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53	62	58
	Dostateczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	20	19
	Niedostateczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	8	11
	Trudno powiedzieć	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	10	12
Obronność i zapewnienie bezpieczeństwa państwa	Dobra*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34	41	50
	Dostateczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	23	22
	Niedostateczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	22	12
	Trudno powiedzieć	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	14	16

* Połączono oceny „bardzo dobra” i „dobra”

Ogólnie rzecz biorąc, wyższe oceny dokonaniom rządu w różnych sferach życia częściej niż pozostali przyznają badani powyżej 55 roku życia, mieszkańcy wsi, osoby słabiej wykształcone oraz o niższych dochodach *per capita* w gospodarstwie domowym. Spośród grup demograficzno-zawodowych szczególnie dobrze poszczególne dziedziny oceniają rolnicy, robotnicy wykwalifikowani oraz emeryci. Krytyczni wobec działań gabinetu Mateusza Morawieckiego są przede wszystkim mieszkańcy ponad półmilionowych miast, osoby z wyższym wykształceniem, badani reprezentujący specjalistyczne zawody, kadra kierownicza i pracownicy administracyjno-biurowi, a także ankietowani o najwyższych dochodach na osobę w gospodarstwie domowym.

Największy wpływ na postrzeganie dokonań rządu w poszczególnych obszarach ma jednak orientacja polityczna i światopoglądowa. Badani uczęszczający na msze i nabożeństwa co najmniej raz w tygodniu znacznie częściej przyznają rządowi oceny bardzo dobre w poszczególnych obszarach jego działalności niż osoby w ogóle niepraktykujące religijnie. W przypadku oceny polityki prorodzinnej ta różnica jest dwukrotna, tzn. 70% ankietowanych praktykujących co niedzielę uważa działania rządu za bardzo dobre, a wśród osób niepraktykujących ten odsetek sięga 34%. Podobne dysproporcje występują w przypadku poglądów politycznych – badani identyfikujący się z prawicą istotnie częściej bardzo dobrze wypowiadają się o działaniach gabinetu Mateusza Morawieckiego, podczas gdy osoby o poglądach lewicowych są znacznie bardziej krytyczne.

Działania rządu w różnych badanych obszarach najlepiej oceniają wyborcy Prawa i Sprawiedliwości. Niemal powszechnie pozytywnie wypowiadają się o dokonaniach gabinetu Mateusza Morawieckiego w zakresie gospodarki, kierowania państwem, polityki prorodzinnej, obronności i zapewnienia bezpieczeństwa państwa. Ponad trzy czwarte elektoratu partii rządzącej wysoko ocenia też dokonania w obszarze gospodarowania pieniędzmi i zwalczania przestępczości. Stosunkowo najgorzej zwolennicy PiS oceniają działania podejmowane w zakresie opieki zdrowotnej (40% ocen dostatecznych i 11% niedostatecznych, przy 45% co najmniej dobrych). Znacznie gorzej politykę obecnego rządu w różnych obszarach postrzegają badani, którzy w nadchodzących wyborach zamierzają głosować na Koalicję Obywatelską. Najlepiej oceniana w tym elektoracie polityka prorodzinna tylko przez 31% wyborców jest postrzegana dobrze lub bardzo dobrze, a co trzecia osoba ocenia ją dostatecznie. Wiele obszarów badani z tego elektoratu postrzegają w większości niedostatecznie: 61% osób ocenia tak politykę zagraniczną obecnego rządu, 77% – gospodarowanie publicznymi pieniędzmi, 76% – działania w szkolnictwie, oświacie, a 78% – w obszarze ochrony zdrowia. Wyborcy SLD (z Wiosną i Lewicą Razem) bywają jeszcze bardziej krytyczni w ocenach działalności gabinetu Mateusza Morawieckiego – 82% z nich uważa działania w zakresie gospodarowania publicznymi pieniędzmi za niedostateczne, a politykę prorodzinną widzi tak 38% (dla porównania: wśród wyborców PiS – 1%). Pomiędzy zadowolonymi z działań rządu wyborcami PiS i krytycznymi wobec jego poczynań zwolennikami KO i SLD sytuują się sympatycy PSL (z przedstawicielami ruchu Kukiz'15). W przypadku większości dziedzin wystawiają oni rządowi ocenę dostateczną. Tak jak pozostałe elektoraty chwalał oni rząd przede wszystkim za politykę prorodzinną (61% ocen dobrych i bardzo dobrych).

TABELA 2

Oceny działalności rządu w poszczególnych dziedzinach	Potencjalne elektoraty			
	KW Prawo i Sprawiedliwość (Prawo i Spr- awiedliwość, Solidarna Polska, Porozumienie)	KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicja- tywa Polska, Zieloni)	KW Sojusz Lewicy Demokratycznej („Lewica” – Sojusz Lewicy Demo- kratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	KW Polskie Stronnictwo Ludowe („PSL- Koalicja Polska” – Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15)
	w procentach			
Gospodarka				
Bardzo dobra lub dobra	88	12	18	30
Dostateczna	9	53	47	54
Niedostateczna	0	30	32	11
Kierowanie państwem				
Bardzo dobra lub dobra	87	6	11	29
Dostateczna	9	39	30	47
Niedostateczna	0	51	57	18
Właściwe gospodarowanie pieniędzmi publicznymi				
Bardzo dobra lub dobra	81	3	8	24
Dostateczna	11	14	8	38
Niedostateczna	2	77	82	29
Polityka zagraniczna				
Bardzo dobra lub dobra	73	3	8	20
Dostateczna	13	29	22	53
Niedostateczna	3	61	65	16
Polityka rolna				
Bardzo dobra lub dobra	71	6	8	27
Dostateczna	17	40	28	38
Niedostateczna	2	34	33	16
Opieka nad ludźmi potrzebującymi pomocy				
Bardzo dobra lub dobra	74	11	11	29
Dostateczna	17	27	24	36
Niedostateczna	4	57	60	29
Polityka prorodzinna				
Bardzo dobra lub dobra	89	31	24	61
Dostateczna	6	33	35	22
Niedostateczna	1	26	38	7
Zwalczanie przestępczości i zapewnienie bezpieczeństwa				
Bardzo dobra lub dobra	81	24	18	48
Dostateczna	14	41	45	37
Niedostateczna	2	27	24	4
Szkolnictwo, oświata				
Bardzo dobra lub dobra	67	4	8	22
Dostateczna	23	15	19	36
Niedostateczna	5	76	68	38
Opieka zdrowotna				
Bardzo dobra lub dobra	45	1	5	13
Dostateczna	40	16	22	42
Niedostateczna	11	78	65	42
Zwalczanie korupcji				
Bardzo dobra lub dobra	80	16	11	44
Dostateczna	10	30	25	26
Niedostateczna	4	37	39	9
Obronność i zapewnienie bezpieczeństwa państwa				
Bardzo dobra lub dobra	86	16	22	39
Dostateczna	8	34	19	39
Niedostateczna	2	34	35	6
Ochrona środowiska				
Bardzo dobra lub dobra	66	12	8	24
Dostateczna	21	23	31	40
Niedostateczna	4	59	56	27

Mało który rząd na koniec kadencji może pochwalić się tak dobrymi ocenami poszczególnych polityk jak gabinet Mateusza Morawieckiego. Jedynie Beata Szydło po niespełna dwóch latach kierowania rządem miała równie wysokie notowania w analizowanych obszarach. Aktualny gabinet osiąga niekiedy nawet wyższe oceny, część z badanych obszarów jest postrzegana porównywalnie, a tylko działania rządu w dziedzinie szkolnictwa uzyskują znacznie mniej dobrych i bardzo dobrych ocen. Obok ochrony zdrowia to pole, na którym dokonania rządu są uznawane za najslabsze. Najsilniejszą stroną gabinetu Mateusza Morawieckiego jest polityka prorodzinna, ale także obronność i zapewnienie bezpieczeństwa państwa oraz zwalczanie przestępczości i zapewnienie bezpieczeństwa obywateli, które co najmniej połowa obywateli ocenia dobrze.

Opracowała

Marta Bożewicz